

PROVERBES

27. כסופה. Comme un tourbillon :

טורביילון M — טורביילון T — טורבייל L — טורבייל A
— טורביילון θ — טורבייל ω — דמולין gbc — אישטורבייל d —
טורבייל A.

32. משובת פחים. L'égarement (des sots) :

אנושדורא bc — אנושדורא T — אנושדורא Aurrajsdoure
— אינושדורא K — אינושדורא U — אינושדורא d —
אינושדורא L — אשדורא X — אינושדורא F.

23. לא תגרוף. (Ton pied) ne se heurtera pas :

אצופיר M X d — אצופיר cTWU — אצופיר A.

40. חבק ידים. Croiser les bras :

פלגרא c — סיגרא b — פלגרא K U g — פלייר AX d MTW
— פליאה K.

13. מרלל. Frottant :

פרויאר ω — פרויאר θ — פרויאר d MTW K A — פרויאר A.

25. ואל תקחך בעפעסיה. Qu'elle ne te prenne pas par
ses paupières :

לווישיטש d — לווישיטש T L X F — לווישיטש Loujfést
— לווישיטש A — לווישיטש M.

17. נפתר. Parfumée de naphte :

וונטליר M — וונטליר T — וונטליר U — וונטליר I vanteler
— וונטליר ω — וונטליר θ — וונטליר A — וונטליר F.

1. TMθ donnent torbeillon (l mouillée); A torbail (l mouillée); Lω torbail ou tor-
bél. L'étymologie du second mot remonte donc à *turbare*, auquel s'est ajouté le suf-
fixe *aculum* (= *turbaculum*). Je ne vois pas de raison nécessaire pour séparer, au point
de vue de leur origine, *tourbeil* et *tourbillon* (anciennement *tourbeillon*); cf. *Dict.*
Général, art. *tourbillon*.

2. Lire : anveysedure, de *in + vitlatura. (vilium).

3. Cf. p. 83.

4. Le pléier. K U g bc donnent des formes provençales ou espagnoles, plégar.

5. Lire frayée, de *fricare*, conservé en fr. mod.

6. Lire : bizètes, avec A. Tous les autres mss. donnent bisètes (l intervertir שט).

7. Lire : venteléd, en comparant les divers leazin.

viii, 27, ח ר ג. Cerele, littéral. : compas :

A קונפס קונפס *Konpas* — X קונפס — K b e d M H L קונפס — T קומפס — W קופס¹.

Ibid., Ici, chose qui embrasse :

A אַפְּקֵל *Afkal* — d M T L א פּי קייל — I אַפְּקֵיל — X אישקוליר — א קלוּפֵיקֵיר².

xi, 18, ש כ ר. Écluse :

A אַשְׁקלוּשָׁא *Ashlouse* — X W K אשקלושא — T אשקלושא — M אישקלושא — d אישקלוזא — I אישקלושא³.

— 25, ב ר כ ה. Toute âme bénie : ce verbe indique toujours l'abondance :

A פֵּוּיטוֹן *Fajjson* — X e d y M T W L פּוּיטוֹן — K פּוּיטוֹן — U פּוּיטוֹנט⁴.

— 27, ר א ר ו ן. Bienveillance :

A אַפּוּיִאמֶנט *Apajjamant* — X אפּוּיִאמֶנט — W U R M d אפּוּיִמֶנט — y b e אפּגמֶנט⁵.

xii, 8, ר נ ע ר ה ל ב. L'homme au cœur agité :

A אִשְׁקְרוּלִיר *Eskrotée* — X M W אישקרוליר — T אישקרוליר — I אישקרוליר — ω אישקרוליר — A אישקרוליר⁶.

— 26, ר י ח ר. Plus large :

A לַרְיִישׁ *Larjjes* — T לַרְיִישׁ — M W B L X b c d e y לַרְיִישׁ — K לַרְיִישׁ — A לַאֲרִגְשׁ⁷.

xiv, 9, א ש ס. Amende :

A אַמִּינדָא *Amende* — y U b c K אמינדא — M אמינדא — T אמדנצא — I אמדנצא — d אמדנצא⁸.

1. Cf. p. 72; 73.

2. A aïchal. Les autres donnent la même forme avec *l* mouillée; X escoplér; A clofichér.

3. Lire : *eskluze*, avec *d*. Cf. p. 66.

4. Cf. *Dict. Gén.*, foison.

5. Cf. p. 31.

6. *l* a confondu avec le mot esclouéer. Cf. A. Thomas, *Nouveaux Essais de Philologie française*, p. 252.

7. Cf. p. 75.

xiv, 9, ר צ ר ן . Bienveillance :

A אפיימנט *Apjammnt* — dLW אפיימנט — T אפיימנטה —
M אישפיימנט — X אישפיימנט¹.

— 30, ק נ א ד . Jalousie :

A טאירנא *Taine* — bc א טאירנא — θ T טא — M טאירנא —
X אישטאירנא — K ... איש².

xv, 13, ר ר ח . Esprit :

A טלנט *Talant* — X טלאנט — MTUWbcd טלנט — g טלונט³.

xvi, 11, מ ש פ ט . Justice :

A יושטיצא *Jostiza* — X יושזא — dTL יושטיצא — bc יושטיצאה
— gU יושטיצאה — M יושטישא — W אישטישא⁴.

— 24, צ ר ף ר ב ש . Rayon de miel :

A בריוקא *Bréske* — eMTω בריוקא — W בריוקשא — d בריוק —
θ בריוקא — A בריוקא⁵.

xviii, 4, א ר ש . Homme de qualité :

A XA בור *Bér* — TWLUbc בור — dM בורד⁶.

— 28, מ ש פ ט . Justice :

A יושטיצא *Jostiza* — X יושזא — bU יושטיצאה — eL יושטיצאה
— dT יושטיצא — M יושטישא⁷.

xxiii, 27, צ ר ה . Étroite :

A אישטרוינט *Éstrajfte* — W אשטרוינט — L אשטרוינטא —
T אשטרוינט — M אישטרוינטא — θ אטרוינט — ω אישטרוינט⁸.

— 29, פ צ ע י ט . Blessures :

A נברורא *Nyrtos* — M LA נברורש — Tθ נברורא — M נבאורא⁹.

1. Cf. p. 31.

2. Lire : lame, on ataine.

3. Cf. p. 47, 63, 80, etc.

4. Cf. p. 95, 3.

5. Lire : brésche.

6. Du latin *lura*.

7. Cf. p. 95, 3.

8. De *stricta*.

9. Lire : macredares. Cf. p. 8, 20.

xxiii, 32, י פ ר ש. Il pique :

bcTU פויינט *Ponjnt* — W פויינט — X פויינט — g פויינט¹.

Avec l'aiguillon :

אגולון *Agoulon* — X אגולון — L אגולון — c d W g אגולון — T אגולון — M אגולון².

— 34, ח כ ל. Mât :

AX קשט *Mast* — TL משט — d משט — ω θ M מאשט³.

xxiv, 36, ח ר ל י ם. Épines :

A פריגון *Fregon* — XMTWL פריגון — d פריגון⁴.

xxv, 20, נ ח ר. Sorte de craie :

A קריידא *Kreijde* — b c T קריידא — XW קריידא — d גליידא — M קרישא — dans W קריידא *corrigé en קריידא*⁵.

xxvi, 2, כ ד ר ו ר. Hirondelle :

A ארונדיילא *Arundajlle* — XΔMTW ארונדיילא — d ארונדיילא — bc ארונדן — U ארונדן — l ארדילא — g ארונדול⁶.

— 8, ב מ ר ג מ ה. Froude :

MΔ פרונדילא *Pronélda* — c פונדילא — T פרונדיילא — d פונדילא — b פונדיוולא — A פונדילא — ω W פרונדילש — g פונדילמלא — X פרונדילא — θ פרונדיילא⁷.

— 18, ז ק ר ם. Froude :

AΔ פרונדילש *Proubils* — d פרונדלש — X פרונדילאש — M פרונדלוש — g פרונדולש — b פונדולוש — c פוטולש — U פונטולש — l פלונדיש⁷.

1. Lire : point, de *panfil* ; cf. p. 3.

2. Cf. n. 99, 2.

3. Cf. *Gil. de Gersch. de Metz*, n° 62.

4. Lire : frégon, petit bouc. Cf. Godefroy, *frégon*.

5. Lire : crayle, avec XW. Du mot *creta*. C'est la forme la plus ancienne qu'on ait retrouvée du mot craie.

6. Cf. LIV, 221. Cf. l'anglais archaïque : *arundell* et le français, également archaïque : *aronde* ('queue d'aronde').

7. Lire *fundél*. La forme *fundél* donnée par MΔ *frondés* dans AΔ d'XM est plus récente. Du latin *fundulus*.

xxvi, 24, ינכר. (L'ennemi) se cache :

A דישקנויִשטרא *Déskenoijstve* — d M דישקנויִשטרא — T דשהנושט דישקנויִשט — W דישקנויִשט — l. Le texte porte דישקנויִשט (Le 1er mot est-il nu ל'צ"ז) — g דישקנויִשט — c דשקושר — b דשקושר — d דשקושר — e דשקושר — f דשקושר — g דשקושר — h דשקושר — i דשקושר — j דשקושר — k דשקושר — l דשקושר — m דשקושר — n דשקושר — o דשקושר — p דשקושר — q דשקושר — r דשקושר — s דשקושר — t דשקושר — u דשקושר — v דשקושר — w דשקושר — x דשקושר — y דשקושר — z דשקושר.

xxvii, 6, רנע חרות. Fréquents, d'une racine signifiant grandeur, orgueil :

A אינקרויִשבלש *Inkrejšant* — M אינקרויִשבלש — T אינקרויִשבלש — W אינקרויִשבלש — l אינקרויִשבלש — d אינקרויִשבלש — e אינקרויִשבלש — f אינקרויִשבלש — g אינקרויִשבלש — h אינקרויִשבלש — i אינקרויִשבלש — j אינקרויִשבלש — k אינקרויִשבלש — l אינקרויִשבלש — m אינקרויִשבלש — n אינקרויִשבלש — o אינקרויִשבלש — p אינקרויִשבלש — q אינקרויִשבלש — r אינקרויִשבלש — s אינקרויִשבלש — t אינקרויִשבלש — u אינקרויִשבלש — v אינקרויִשבלש — w אינקרויִשבלש — x אינקרויִשבלש — y אינקרויִשבלש — z אינקרויִשבלש.

— 22, במכתש. Dans le mortier :

A b c d X g M מורטיר *Mortjir* — U T W מורטיר — l מורטיר.

Ibid., בעלי. Dans le pilon :

A b c d X M T W L פילון *Pilon*.

xxviii, 5, מטשט. Justice :

A d l יושטישא *Jostica* — b c יושטישא — M T יושטישא — W יושטישא.

— 17, יקררה. (Les corbeaux) le transperceront :

A פוריר *Fourjir* — f X M T L פוריר.

xxix, 28, שממה. L'araignée :

A T אריינא *Iejnu* — b U אריינא — g e X W אריינא — M אריינא — L אריינא.

— 33, מרץ. Pression :

A פרימדורא *Prémidoure* — U e פרימדורא — b פרימדורא — f פרימדורא — g פרימדורא — h פרימדורא — i פרימדורא — j פרימדורא — k פרימדורא — l פרימדורא — m פרימדורא — n פרימדורא — o פרימדורא — p פרימדורא — q פרימדורא — r פרימדורא — s פרימדורא — t פרימדורא — u פרימדורא — v פרימדורא — w פרימדורא — x פרימדורא — y פרימדורא — z פרימדורא.

xxi, 10, בכורר. Queouille :

A וורטילון *Vertouille* — A וורטילון — b וורטילון — g וורטילון — h וורטילון — i וורטילון — j וורטילון — k וורטילון — l וורטילון — m וורטילון — n וורטילון — o וורטילון — p וורטילון — q וורטילון — r וורטילון — s וורטילון — t וורטילון — u וורטילון — v וורטילון — w וורטילון — x וורטילון — y וורטילון — z וורטילון.

1. Lire : enkréysant.

2. Cf. p. 95, 4.

3. Lire : forciér ; cf. p. 37, 2.

4. Cf. p. 76.

5. Lire : préedure, avec l.

6. Lire : vértouille, Cf. Godefroy, s. v.

xxxı, 19, פ ל ך . Fuseau :

AM פושיול Posjil — bu פודיל — y פושיל — t פוויזיל — w פווייל —
— 1. פודיל¹.

JOB

ı, 5, ר ב ר כ ו . Et ils ont béni (euphémisme pour blasphémer) :

A בנישטרא Bijnstra — 3 בלשטיירט².

— 8, ה ס . Intègre :

A אינטיריש Antiers — b d אינטיריש — 8 אינטיריש³.

— 14, ע ל י ד י ה ס . A leurs côtés :

d אמרישטנמנט Amonistmant — A אמטונמנט — M אמרונמנט —
Δ אמממנט — T אמובמנט⁴.

— 17, ר א מ ל ט ה . Je m'échappai :

A אישקמוציר Eskamocér — d אשקמוציר — t אשקמוציר —
M אשמוציר — Δ אשמוציר⁵.

ıı, 3, ר ת ס י ת נ י . Tu m'excites :

A אשמיטרא Asmitra — b אמיטרא — M אמטרא — y אמטרא —
Δ אמטרא⁶.

— 9, ל ה ת ג ר ד . Pour se gratter : la racine ג ר ד signifie :

M T b d y גרטר Grter — 3 גרטייר⁷.

Ibid., מ א י ט ר ר . Mais ג ר ר signifie : tracer :

A טראציר Tracir — y b M טראציר — T טרוציר — 3 טרוציר⁸.

1. Lire : fuzeł, avec bu.

2. Lire : benistre[ut], de benedixerant, 3 blastanjert.

3. Cf. *Gl. de Gesch. de Metz*, 33, b d antarius, 8 auctis, de *integrinus. Cf. plus
haut.

4. Ce loaz est assez difficile à reconstruire. En le comparant à rebui qui est donné
pour le même mot par le *Gl. heb. fr.* 149, 17 (or los, leus places), je pense que
nous avons affaire ici à un manuscrit formé sur manum, correspondant à la racine
יד de ידחם.

5. Cf. p. 52, 2.

6. Cf. p. 38, 1. Il faut corriger cette note en ce qui concerne ametre. Nous avons
simplement affaire à ex + mittere.

7. Lire : grater.

8. Lire : tracer.